

Студијски програм: Међународне студије, модул: Глобалне и стратешке студије, Студије савременог Балкана
Назив предмета: Балкан у међународним и глобалним односима на почетку 21. века
Наставник/наставници: проф. др Дејан Јовић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: -
<p>Циљ предмета:</p> <p>Овај предмет је усмерен на питања позиције и места Балкана у међународним и глобалним односима на почетку 21. века. Предмет има за циљ да повећа стручну информисаност студената о овим питањима. Такође, да код студената развије знање о аналитичким и методолошким средствима којим би могли да разумеју, анализирају и научно истражују међународне и глобалне односе, са фокусом на њиховом преламању на појединим питањима балканског региона. Перспектива коју овде развијамо јесте дуална: са једне стране интересују нас међународних и глобални трендови и њихове последице на земље Балкана и на Балкан као политички, безбедносни и идентитетски регион. Са друге стране, бавићемо се и процесима формулисања, прихватања и имплементирања политика којима саме земље тога региона одговарају на глобалне и међународне изазове. Предмет има за циљ постизање високог нивоа свеобухватног разумевања места Балкана у међународној политици почетком 21. века.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти ће на овом предмету стећи следећа знања и вештине: 1) способност критичког анализирања глобалне и међународне политике, а нарочито оних њених аспеката који се односе на балкански регион, 2) способност разумевања процеса непрекинуте интеракције између балканских актера и спољашњих актера међународне и глобалне политике, 3) способност кориштења аналитичких средстава којима се анализирају политичких процеси, на нивоу који је адекватан за Мастер студије, 4) способност критичког преиспитивања сопствених аргумената и позиција у вербалној интеракцији са другим студентима и наставником, 5) способност писања стручног рада, кроз обавезан семинарски рад.</p> <p>Студенти би по завршеном предмету требали да имају целовит преглед позиције Балкана у међународним и глобалним односима и да умеју да наставе самостално стручно анализирање одговарајућих политика у вези са овом темом.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Карактеристике глобалног поретка почетком 21. века 2. Историјски увод: Балкан у оквирима споственог историјског наслеђа 3. Колико Балкана почетком 21. века? Западни Балкан и други на Балкану. 4. Балкан као „чекаоница за ЕУ“ или као „Европа изван ЕУ“? 5. Спољна политика великих земаља ЕУ на Балкану: Немачка и Француска (Шпанија, Италија и Пољска). 6. „Турска на Балкану“ или „Турска и Балкан“? 7. САД и Балкан почетком 21. века 8. Русија и Балкан почетком 21. века 9. Кина и Балкан почетком 21. века 10. Остали спољашњи актери на Балкану: Велика Британија, арапске земље 11. Како балканске земље одговарају на изазове из међународне и глобалне сфере? 12. Будућност Балкана <p><i>Практична настава</i></p>

1. Уводни час: организацијска питања и увод у садржај предмета
2. Округли сто: Балкан у међународним и глобалним односима (учествују експерти и студенти)
3. Завршна дискусија

Литература

Литература за овај предмет биће одређена за сваку тему посебно, а како се ради о анализи савремених трендова, биће прилагођавана за сваку академску годину. Овде су примери за прву годину извођења:

1. Драган Ђукановић и Бранислав Ђорђевић: „Mini-Schengen“: concept, implementation and Controversies“, *Међународни проблеми / International Problems*, 73 (3), 595-617, 2021.
2. Стеван Рапаић: „Mini-Schengen“ as an opportunity for new regional economic integration, *Међународни проблеми / International Politics*, 73 (3), 566-594, 2021.
3. Михајло Вучић: European Union and the Belt and Road initiative: a curious case of Serbia, *Међународни проблеми / International Problems*, 72 (2): 337-355, 2020.
4. Д. Д. Крјиканов и Ј. Г. Пономарјова: Балкански дах Пекинга. Стратегија и тактика кинеског присуства у земљама Западног Балкана, *Аргументи* 14 (40): 191-290, 2020.
5. Миша Стојадиновић: Геополитика и енергетска безбедност балканских држава, *Политика националне безбедности*, 19 (2): 113-131, 2020.
6. Миле Бјелајац: Балкан Балканским народима или Балкан империјама?, *Политика националне безбедности*, 19 (2): 9-38, 2020.
7. Анастас Вангели: Western Balkan Discourses on and Positioning Towards China During the COVID-19 Pandemics, *Prague Security Studies Institute*, February 2021.
8. Невена Шекарић: China's 21 century geopolitics and geo-economics: An evidence from the Western Balkans, *Међународни проблеми / International Problems*, 72 (2): 356-376, 2020.
9. Дејан Јовић: Accession to the European Union and Perception of External Actors in the Western Balkans, *Croatian International Relations Review*, 24 (83): 6-32, 2018.
10. Дејан Јовић: Европа izvan Europske уније: nove dileme pri definiranju europskog identiteta, *Ревизија за социологију*, 48 (3). 359-394, 2018.

Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15+15
-------------------------------------	------------------------------	---------------------------------

Методe извођења наставе

Предмет се изводи у комбинацији предавања (45-минута) и семинарске дискусије (45-минута). Од студената се очекује активно учествовање у настави кроз презентације и дискусију. Предмет има четири врсте сусрета: 1) уводни сусрет организацијског типа, 2) 12 тематских сусрета, 3) округли сто са експертима и студентима и 4) завршна дискусија – евалуација самог предмета као и дискусија о темама које су укључене у овај програм.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и		.....	
Семинарски рад /есеј	50		